

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1501/17-J

Název	Základní škola a mateřská škola Herálec
Sídlo	582 55 Herálec 38
E-mail	skola@heralec.cz
IČ	70 987 882
Identifikátor	600 086 631
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libuše Ulrichová
Zřizovatel	Obec Herálec
Místo inspekční činnosti	582 55 Herálec 246
Termín inspekční činnosti	15. 11. 2017 – 21. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla provedena v souladu s § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb. na základě podnětu.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Herálec (dále jen „škola“), jež vznikla sloučením dvou právnických osob v obci Herálec a v obci Úsobí, vykonává v obou obcích činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Mateřská škola v obci Herálec, kde probíhala inspekční činnost, vykazala k 30. 9. 2017 27 dětí. Počet dětí poklesl, proto byla otevřena v tomto školním roce pouze jedna třída. Ve třídě jsou zapsané děti převážně ve věku od tří do šesti let. V posledním ročníku před nástupem do základní školy je 10 dětí, před dosažením třetího roku v době inspekční činnosti

školu navštěvovalo 1 dítě. V budově mateřské školy se nachází také školní jídelna. Do budovy dochází žáci základní školy, kteří se zde stravují. K dispozici je pro mateřskou školu hřiště na školní zahradě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla do funkce jmenována v roce 2007 a má dlouhodobé zkušenosti s řízením školy.

Škola má zpracovanou koncepci, která zahrnuje pouze základní školu a není v ní zohledněna mateřská škola.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání mateřské školy Herálec (dále ŠVP) je zpracovaný, ale zcela v něm chybí konkrétní vzdělávací nabídka, zaměření, vize školy, její strategie, cíle, ke kterým MŠ směřuje, jaký výsledek očekává, jak chce konkrétních výsledků dosáhnout. Vzdělávací obsah nemá žádnou koncepci, nelze tedy ani vyhodnotit jeho smysl, okruhy činností, vzájemnou návaznost. Rozpracování cílů a záměrů do jednotlivých měsíců nepokrývá z hlediska vyváženosti všechny vzdělávací oblasti. Zpracovaný evaluační systém je nedostatečný. Zvolené metody a zaměření evaluace jsou rozpracovány obecně, bez konkrétního cíle, vymezení odpovědnosti a bez předem stanovených kritérií. Autoevaluace není využitelná pro další plánování a řízení. V oblasti spoluúčasti rodičů chybí náměty, formy, způsoby, jak dosáhnout požadované kvality vzájemné spolupráce mateřské školy s rodinou.

Ředitelka školy přenesla poměrně rozsáhlé rozhodovací a výkonné kompetence na vedoucí učitelku v mateřské škole. Sama řídí mateřskou školu prostřednictvím porad vedení. Kontrolní a hospitační činnost vykonává nedostatečně. Pedagogické rady jsou svolávány pravidelně, ale neprojednávají průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole, věnují se spíše organizačním záležitostem. Také kontrolní činnost vedoucí učitelky není dostačující. Je zpracován plán kontrolní a hospitační činnosti. Hospitační činnost probíhá, ale nepřispívá ke zlepšování vzdělávacího procesu.

Vzdělávání v mateřské škole zajišťují dvě plně kvalifikované učitelky. Systém jejich dalšího vzdělávání není nastaven. V loňském i letošním školním roce se učitelky nezúčastnily žádného školení. Tento nedostatek se projevil v průběhu vzdělávání.

Škola má velmi dobré materiálně - technické podmínky, které umožňují vzdělávání. Prostory vyhovují stanovenému počtu dětí, třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá ergonomickým požadavkům. Učební pomůcky vycházejí ze současných trendů ve vzdělávání a podporují rozvoj sledovaných gramotností, odpovídají jednotlivým věkovým skupinám. Nábytek je účelně rozmístěn tak, aby byla dětem umožněna samostatná volba při výběru her a hraček a vytvořeny stimulační podmínky pro rozvoj herních aktivit, skupinové i individuální činnosti dětí. Zahradka je vybavena vhodnými herními prvky a její podnětné prostředí umožňuje využití ke vzdělávacím a pohybovým aktivitám během celého roku.

V oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví škola zajistila zabezpečení vstupních dveří uzavíráním na magnet, aby nedošlo k opětovnému odchodu dětí ze školy.

K zajištění vzdělávání škola využívá vícezdrojové financování (finanční prostředky státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, dále finanční prostředky MŠMT z rozvojových programů, vlastní příjmy z hlavní činnosti, prostředky rozpočtu zřizovatele na zajištění provozu, podporu zájmových a sportovních aktivit, handicapovaných dětí a také na částečnou úhradu mzdových nákladů). Škola využívá i finanční prostředky vybrané

od zákonných zástupců (školné), které byly využity z větší části na nákup učebních pomůcek a hraček.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Veškeré aktivity probíhaly v klidné atmosféře, ke které přispívaly prostorové podmínky, dostatek hraček a pomůcek, funkční hrací kouty, výtvarný ateliér a v neposlední řadě i příznivé klima. Přístup učitelek byl empatický a vstřícný. V denním programu byly zakotveny prosociální aktivity – třídní rituály, komunitní kruh, oslava svátků, pravidla vzájemného soužití. Zvolené pomůcky byly pro děti vhodné, dostatečně byly zařazovány pohybové aktivity.

Cíle vzdělávacích činností ale nebyly diferencovány vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí. Plánování pedagogické práce nebylo funkční a neopíralo se o ŠVP, nebyla využívána zpětná vazba, nevycházelo se z evaluační činnosti. Provázanost spontánních a řízených činností byla malá. Spontánní hry probíhaly v časově ohraničeném rozmezí, s dobrou úrovní. V případě řízených aktivit převládaly často frontální činnosti, pro mladší věkovou skupinu časově náročné a vzhledem k heterogenní skupině dětí málo promyšlené. Velké rezervy se projevovaly ve využívání efektivních vzdělávacích metod a forem práce. Dětem byly předkládány hotové poznatky, prostor pro vlastní seberealizaci byl malý. Neměly dostatečný prostor k aktivnímu přístupu osvojování si vědomostí. Chyběly prvky prožitkového a situačního učení i dostatečný prostor pro vzájemné hodnocení i sebehodnocení.

Děti byly vedeny k dodržování společenských a hygienických návyků, bez problému plnily pokyny učitelek, zapojovaly se do všech společných činností. Při pobytu venku byla dodržována bezpečnostní opatření, dostatek prostoru byl věnován pohybovým dovednostem, děti ale nebyly dostatečně seznámeny s cílem vycházky.

Vnitřní režim nebyl nastaven dobře. Nebyl dodržován dostatečný interval mezi jídly, pobyt venku byl výrazně zkracován. Stravování probíhalo vždy společně, děti nebyly do jídla nuceny, ale nebylo zohledněno individuální tempo dětí při jídle. Totéž se týká i odpočinku. Všechny děti odchází společně do přízemních prostor školy, kde je trvale umístěna ložnice. Není zohledněna individuální potřeba spánku, relaxace a zcela chyběla nabídka dalších činností pro děti s nižší potřebou spánku. V těsné blízkosti této místnosti obědvají děti z druhého stupně ZŠ, což výrazně narušovalo polední odpočinek. Nastavení vnitřního režimu tak souvisí se špatným rozvržením pracovní doby učitelek, kdy se zcela nevhodně překrývají v době s nejmenší potřebou na překrývání a doprovod při pobytu venku vykonává provozní pracovnice.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti prokazovaly potřebnou samostatnost, bez problému se zapojovaly do společných aktivit. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem zvládaly pracovní a hygienické návyky a plnily bez problémů pokyny učitelek.

Škola věnuje pozornost dětem v posledním roce před nástupem do základní školy. S dětmi je pracováno v rámci dopoledních činností. Nevhodné rozvržení pracovní doby učitelek neumožňuje věnovat dostatečný prostor individuální práci s touto věkovou skupinou. Přínosem je v této oblasti společná účast dětí a rodičů v programu pro předškoláky, který je nabízen v odpoledních hodinách po určitou část roku a částečně tak nahrazuje práci s předškoláky během dopoledních činností.

Průběžné pokroky dětí jsou zaznamenávány v portfoliích, jejich funkčnost je nedostatečná. Záznamy jsou poměrně rozsáhlé, ale nemají dobrou vypovídací hodnotu. Se záznamy se dále při plánování vzdělávacích aktivit nepracuje efektivně. Nedostatečný důraz na hodnocení vzdělávacích výsledků dětí neumožňuje vyvodit jednoznačné závěry, který by vypovídaly o tom, v čem se dítě zlepšuje, kde naopak stagnuje či zaostává.

Ve spolupráci se zřizovatelem se daří vytvářet ve škole výborné materiální podmínky pro vzdělávání dětí. Spolupráce je na velmi dobré úrovni.

K dosažení kvalitních vzdělávacích výsledků by přispěla užší spolupráce se zákonnými zástupci. Z inspekční činnosti vyplynulo, že rodiče jsou informováni o průběhu vzdělávání a plánovaných aktivitách pouze formou vývěsky a při každodenních individuálních rozhovorech. Škola nemá vlastní webové stránky, které by umožňovaly lepší informovanost rodičů. Postrádá zpětnou vazbu prostřednictvím dotazníkového šetření nebo jiné formy zjišťování připomínek a námětů od rodičů, protože autoevaluační systém není nastaven dobře.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke snížení počtu tříd mateřské školy v Herálci. Došlo také ke zhoršení řízení mateřské školy v oblastech koncepční činnosti, plánování vhodných metod a forem práce, ke zhoršení vnitřního režimu školy a spolupráci s rodičovskou veřejností.

Silné stránky

- Výborná spolupráce se zřizovatelem na zajištění materiálních podmínek školy
- Pozitivní klima ve třídě

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nefunkční systém plánování vzdělávací nabídky
- Nedostatečné další vzdělávání učitelek
- Nevhodné překrývání práce učitelek, které má výrazný vliv na denní režim (zkracování pobytu venku, individuální práce s dětmi apod.)
- Nucení dětí k ležení v době poledního odpočinku a chybějící nabídka vzdělávacích aktivit pro děti s menší potřebou spánku
- Nefungující evaluační systém
- Nedostatečná informovanost rodičovské veřejnosti
- Chybějící koncepce a vize mateřské školy

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vytvořit školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání v Herálci, který bude vycházet z podmínek a potřeb školy a bude v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Zároveň zvážit vydání jednoho ŠVP pro mateřskou školu, který bude mít společnou část pro obě pracoviště a pro odloučená pracoviště bude doplněn o konkrétní vzdělávací nabídku.

- Změnit vnitřní režim školy (doba překrývání učitelek při přímé práci s dětmi, délka pobytu venku, zásadní změna v organizaci poledního odpočinku dětí včetně využívání vrchní třídy ke spánku apod.)
- Nastavit systém dalšího vzdělávání učitelek zaměřený na získávání informací o nových metodách a formách práce
- Změnit přístup k poskytování informací pro rodiče a zlepšit celkové zapojení rodičů do práce mateřské školy
- Vytvořit funkční systém autoevaluace

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve věci zápisu změny v údajích, č. j. MSMT - 2807/2017-2, s účinností od 1. 3. 2017, ze dne 27. 1. 2017
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 11. 2017
3. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 11. 2007, ze dne 23. 10. 2007, na dobu neurčitou a potvrzení ve funkci s účinností od 1. 8. 2013, ze dne 6. 5. 2013
4. Školní matrika v písemné podobě
5. Koncepce mateřské školy v Herálci, bez data vyhotovení a podpisu
6. Celková koncepce Základní školy v Herálci ze dne 26. 8. 2016
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: „Spolu na jedné lodi“, s platností od 1. 9. 2015 do 31. 8. 2018
8. Třídni kniha pro mateřské školy pro školní rok 2017/2018
9. Zahajovací statistický výkaz o mateřské škole S 1-01, podle stavu k 30. 9. 2017, ze dne 5. 10. 2017
10. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2017
11. Plán pedagogických rad, bez dat, bez podpisu
12. Zápisy z pedagogických rad MŠ, ze dne 28. 8. 2017 a 25. 9. 2017
13. Hospitace v MŠ Herálec ve školním roce 2017/2018
14. Provozní řád mateřské školy Herálec, ze dne 1. 9. 2017
15. Provoz a vnitřní režim mateřské školy, bez data
16. Minimální preventivní program, s účinností od 1. 9. 2017, ze dne 1. 9. 2017
17. Rozpis přímé práce učitelek mateřské školy

18. Náplně práce zaměstnanců školy
19. Personální dokumentace zaměstnanců ve vztahu ke kvalifikaci
20. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Ing. Václav Čech, v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bc. Bohuslava Dvořáková, v. r.

Mgr. Hana Švarcová, prizvaná osoba, odborník na předškolní vzdělávání

Mgr. Hana Švarcová, v. r.

V Jihlavě dne 21. 12. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Libuše Ulrichová, ředitelka školy

Mgr. Libuše Ulrichová, v. r.

V Herálci dne 5. 1. 2018